

Uwagi ogólne

General notes

Rolnictwo

Agriculture

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcje rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

4. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE in which they are included.

2. **An agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

Private farm is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. **The agricultural land area** includes area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi Ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. 2018, poz. 1312) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczanych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Dane dotyczące drzew i krzewów owocowych do 2014 r. uwzględniały ich uprawę poza sadami. W 2015 r. dane o powierzchni uprawy drzew i krzewów owocowych dotyczyły wyłącznie sadów, ale dane o zbiorach, z tego okresu obejmowały produkcję owoców zarówno w sadach, jak i poza sadami. Od 2016 r. dane dotyczące powierzchni i zbiorów owoców z drzew i krzewów odnoszą się jedynie do ich uprawy w sadach.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek są szacowane łącznie według położenia gruntów.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek, (**sady**), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms meeting requirements of the Law of 5th February 2015 on payments under direct support schemes (uniform text Journal of Laws 2018, item 1312, with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in the kitchen gardens. Since 2013 data on strawberries have included also organic plantations.

Data on fruit trees and bushes up to 2014 included their cultivation out of plantations. In 2015 area of fruit trees and bushes concerned only orchards but data on fruit production concerned the production from orchards, as well as outside plantations. Since 2016 data on area and fruit production from fruit trees and bushes have related to orchards only.

Since 2014 data on area of vegetables, fruit from fruit trees and bushes and strawberries for the voivodship level, have been estimated according to field location only.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (**orchards**), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Gross agricultural output includes:

1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);

2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcia rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

6. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Dane o **zbiorach i plonach** zbóż dotyczą ziarna zbóż. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszką, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na zielonkę.

8. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own output, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g., feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

Agricultural output (gross, final and market) the presented data are not include supplementary area payments calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

6. The average national current prices for the year preceding the surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years adopted i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Data regarding **crop production and cereal yields** concern grains. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise stated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g., pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for green feed.

8. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

10. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2017/18 oznacza okres od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r.).

11. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu, a w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdań, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

13. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

10. Farming years cover the period from 1st July to 30th June (e.g. the 2017/18 farming year covers the period from 1st July 2017 to 30th June 2018).

11. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area and livestock, as of June unless otherwise indicated in 2010 on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010 – as of 30th June.

12. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

13. Data for 2010 in terms of land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30th June.

14. Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w wieczność przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska;
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe);
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (do 31 sierpnia 2017 r. – Agencję Nieruchomości Rolnych);

b) gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu);

c) innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych;
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi;
- c) spółdzielni produkcji rolnej;
- d) innych osób prawnych.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:

- the State Forests National Forest Holding (abbreviated as “State Forests”) supervised by the Minister of Environment;

- nature protection units (national parks);

- organisational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the National Support Centre for Agriculture (until 31st August 2017 – Agricultural Property Agency);

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status);

c) other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons;
- b) land held in common by all or part of the residents of a village;
- c) agricultural production cooperatives;
- d) other legal persons.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona);
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie);

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybkorosnących.

Powierzchnia niezalesiona obejmuje grunty:

- znajdujące się w produkcji ubocznej (tj. plantacje choinek, krzewów, poletka łowieckie na gruntach leśnych); przejściowo pozbawione drzewostanu i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach (tj. zręby, halizny, płazowiny);
- przewidziane do objęcia ochroną prawną (np. zaliczane do lasów śródleśne „oczka”, nieużytkowane płaty roślinności – hale i poloniny);
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji grunty leśne wylesione (np. zalewiska i zapadiska na obszarze szkód górniczych).

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1-20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0.1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area);
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments;

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Wooded area includes any land covered with crops, greenwoods and older wood stands, as well as poplars, seed plantations and fast-growing tree species.

Non-wooded area includes:

- land utilised for by-production (such as: plantations of coniferous trees and bushes, and hunting fields within forest area); temporarily devoid of tree stands and designated for renewal in the nearest future (such as: felling sites, blanks, irregularly stocked open stands);
- land designated to be covered by legal protection (e.g. forest ponds, plants wasteland – mountain meadows and pastures);
- deforested forest land designated to be excluded from production (e.g. marshes and hollows in the area of mining damage).

Felling sites are areas temporarily devoid of forest stands within the past 5 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of forest stands for longer than 5 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1-20 years) with plantings of up to 0,5 (full plantings at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21-40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the age III category (41 years and more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the class for restocking and in the restocking class.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity, being simultaneously utilised and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilised through nested fellings – at least 30% of the area) was renewed naturally or artificially, as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew w różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu uszanowanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Poprawki i uzupełnienia są to prace hodowlane mające na celu poprawę jakości hodowlanej oraz wzmoczenie potencjału produkcyjnego upraw i młodników, w których z różnych przyczyn powstały wypadki, luki i przerzedzenia wpływające na obniżenie w przyszłości masy drzewnej drzewostanów. Do poprawek zalicza się czynności związane z dodatkowym wprowadzaniem sadzonek w uprawach sztucznego pochodzenia w wieku do 5 lat zakładanych na powierzchniach otwartych. Uzupełnienia polegają na dodatkowym wprowadzeniu sadzonek w starszych uprawach (ponad 5 lat) i młodnikach sztucznego pochodzenia w wieku do 20 lat.

Pielęgnowanie lasu obejmuje zespół czynności gospodarczych związanych z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu, tj. spulchnianie gleby, niszczenie chwastów w uprawach, wprowadzanie podszytów, cięcia pielęgnacyjne i poprawianie formy poszczególnych drzew (podkrzesywanie itp.), utrzymanie gleby w czarnym ugorze w plantacjach drzew szybko rosnących.

Nazwą **uprawy** określa się drzewostan od momentu powstania do osiągnięcia zwarcia (zazwyczaj w wieku 10 lat). Prace pielęgnacyjne właściwe dla upraw to: spulchnianie gleby, odchwaszczanie, usuwanie zbędnych sadzonek (czyszczenia wczesne) oraz poprawianie formy drzewek.

Pod pojęciem **młodnika** rozumie się drzewostan w okresie od momentu osiągnięcia zwarcia do rozpoczęcia procesu naturalnego wydzielania się drzew i oczyszczania strzał (zazwyczaj w wieku od 10 do 20 lat). Prace pielęgnacyjne właściwe dla młodników to usuwanie lub hamowanie wzrostu zbędnych, wadliwych lub przeszkadzających drzew (czyszczenia późne), formowanie strzał i koron drzew. Wprowadzanie podszytów jest to sadzenie drzew lub krzewów, które powinny znajdować się stale w dolnej warstwie drzewostanu, spełniając w stosunku do gleby i drzewostanu główną rolę.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilised through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activities connected with the utilisation, renewal and tending of the forest are conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Corrections and supplements are the breeding works aimed at improving the breeding quality and at increasing the production potential of crops and greenwoods, in which various gaps and thinnings have been created for various reasons, having an impact on the future decrease in the tree stand timber corrections cover any activities connected with additional planting of seedlings in the crops of artificial origin, aged up to 5, established on open areas. Supplements consist of additional planting seedlings of older crops (aged more than 5), and greenwoods of artificial origin, aged up to 20.

Forest tending covers a wide range of forest management activities connected with soil and tree-stand tending, such as soil loosening, weed removal in crops, brushwood planting, performing tending cuts and improving the conditions individual trees (removing lower branches or dead knots, etc.), and maintaining soil in black fallow in fast-growing tree plantations.

Crops are understood as tree stands from the moment of their formation to the point of achieving density (usually at the age of 10). Tending works specific to crops include the following: soil loosening, weed removal, removal of redundant seedlings (early cleaning), and improving the condition of young trees.

Greenwoods are understood as tree stands from the point of achieving density to the initiation of the natural tree separation and trunk-cleaning process (usually between 10–20 years of age). Tending works specific to greenwoods include the following: removal or growth inhibition of redundant, faulty or thinning trees (later cleaning), and trunk and treetop formation. Brushwood planting consists in planting trees and bushes which should permanently belong to the upper layer of tree stands, serving the protection function for both the soil and the main tree stand. The data on forest tending relates to the areas (defi-

pielęgnacyjną. Dane dotyczące pielęgnowania lasu obejmują powierzchnie (określone szacunkowo), naktórych dokonywano wszystkich czynności związanych z pielęgnowaniem upraw i młodników, wprowadzaniem podszytów, formowaniem strzał i koron itp. Dane te nie obejmują powierzchni lasów, na której wykonano trzebieże (cięcia pielęgnacyjne prowadzone w drzewostanach z reguły w wieku powyżej 20 lat).

Melioracje, do których zalicza się agromelioracje i melioracje wodne, są to zabiegi mające na celu oczyszczenie powierzchni przed odnowieniem i zalesieniem, likwidację warstwy rudawca, ustalanie gleby podlegającej erozji oraz polepszenie produktywności gleby przez wprowadzanie pewnych gatunków roślin, nawożenie, odwadnianie, nawadnianie itp. Melioracje, o których mowa mają charakter lokalny i stwarzają warunki do odnowień i zalesień.

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkótek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni w miastach i wsiach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące morskie wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz. 393) – do powierzchni lądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Na miąższość pozyskanego drewna składa się **miąższość grubizny, drewna małowymiarowego (drobnicy) i karpiny**.

Do **grubizny** zalicza się drewno okrągłe wielowymiarowe i średniowymiarowe.

Drewno wielowymiarowe (W) jest to drewno o średnicy górnej od 14 cm (bez kory) mierzone w pojedynczych sztukach. W zależności od jakości i wymiarów drewno wielowymiarowe dzieli się na cztery klasy: A, B, C, D oraz dwie podklasy: drewno ogólno przeznaczenia i drewno specjalne.

ned on the basis of estimates), on which all the activities connected with crop and greenwood tending, brushwood planting, trunk and treetop formation, etc. have been performed. The forest area on which clearings have been performed (tending cuts conducted in tree stands, in principle aged more than 20), have not been covered by the above mentioned data.

Drainage, including agro-drainage and water drainage, covers any activities aimed at clearing the surface before its renewal and planting, as well as removing the hardpan layer and eroded soil, and improving the productivity of the soil by planting certain plant species, fertilising, draining, watering, etc. Such drainage is of a local nature, and creates appropriate conditions for renewals and plantings.

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within industrial plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities and rural, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. internal marine water, surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29th march 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2019, item 393) – since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Total thickness of the removed wood is composed of: **merchantable timber (large timber), slash (lumber) and stump wood**.

The **timber** includes large-size and medium-size round wood.

Large-size wood (L) – wood with the upper diameter of 14 cm (excluding bark), calculated in single pieces. In respect of the quality and size, the large-size wood is divided into four classes: A, B, C, D and into 2 sub-classes: general purpose wood and special purpose wood.

Drewno średniowymiarowe (S) jest to drewno o średnicy górnej (mierzonej bez kory) od 5 cm wzwyż i dolnej do 24 cm, mierzone w pojedynczych sztukach, w sztukach grupowo i stosach. W zależności od jakości i wymiarów drewno średniowymiarowe dzieli się na cztery grupy:

- S1 – drewno dłuźycowe;
- S2 – drewno do przerobu przemysłowego stosowe;
- S3 – drewno do przerobu przemysłowego okrągłe;
- S4 – drewno opałowe.

Drewno małowymiarowe (drobnica; M) jest to drewno okrągłe o średnicy dolnej do 5 cm (bez kory), mierzone w sztukach grupowo lub w stosach. W zależności od jakości drewno małowymiarowe dzieli się na dwie grupy:

- M1 – drewno do przerobu przemysłowego;
- M2 – drewno opałowe.

Medium-size wood (M) – wood with the upper diameter of 5 cm and more, and with the lower diameter of up to 24 cm, calculated in single pieces, in pieces as groups, and in stakes. In respect of the quality and size, the medium-size wood is divided into four groups:

- S1 – timber wood;
- S2 – stake wood for industrial processing;
- S3 – round wood for industrial processing;
- S4 – firewood.

Slash (S) – round wood with the lower diameter of up to 5 cm (excluding bark), calculated in pieces as groups, or in stakes. In terms of quality, slash is divided into two groups:

- M1 – slash used for industrial processing;
- M2 – firewood.

Rolnictwo Agriculture

Tabl. 1 /209/.

UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE ^a

TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^b w tys.	30,5	29,7	29,4	29,9	Agricultural holdings ^b in thousands
w tym gospodarstwa indywidualne . .	30,1	29,3	29,0	29,6	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	909,8	837,1	812,9	824,9	Agricultural land area (as of June) ^b in thousand hectares
w tym gospodarstwa indywidualne . .	619,2	637,2	629,9	650,5	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych.	59,6	55,2	60,0	62,2	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	63,7	54,6	61,8	62,9	of which private farms
ziemniaków ^c	2,3	1,8	1,7	2,5	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	2,9	2,3	1,9	2,9	of which private farms
roślin przemysłowych.	19,8	19,6	19,2	15,2	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	16,1	15,7	15,5	12,8	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych.	45,0	49,1	44,8	33,0	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	38,8	43,4	40,5	29,9	of which private farms
ziemniaków ^c	236	306	301	261	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	225	304	305	260	of which private farms
rzepaku i rzepiku.	25,7	30,1	25,9	22,0	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	25,2	24,9	25,1	20,0	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bde}	149726	132318	129024	139681	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bde} per 100 ha of agricultural land
na 100 ha użytków rolnych	16,5	15,8	15,9	16,9	per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	16,4	13,3	13,3	13,2	of which private farms

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Bez ogrodów przydomowych. d Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 279. e W 2015 r. – stan trzody chlewnej w końcu lipca.

a See general notes, item 3 on page 262. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Excluding kitchen gardens. d See note to the table 11 on page 279. e In 2015 – pigs as of the end of July.

Tabl. 1 /209/.

**UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE^a (dok.)**TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^{bc} w %	10,3	9,4	10,0	9,3	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^{bc} in %
w tym gospodarstwa indywidualne	8,1	5,0	4,9	3,8	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	41,4	39,4	38,4	37,5	Share of cows in cattle stocks (as of the end of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	41,1	38,4	37,9	40,0	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rolnych w kg	185,6	207,3	207,4	234,1	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	192	206	167	183	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	192	162	142	137	of which private farms
na 1 krowę	4575	4376	3540	3718	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4223	3667	3063	2898	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	3,5	.	.	.	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	4,8	.	.	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{be} na 1 ha użytków rolnych w kg	129,1	110,4	134,5	115,5	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{bf} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	105,6	94,6	122,6	101,7	of which private farms

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c W 2015 r. – stan trzody chlewnej w końcu lipca. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2009/10, 2014/15, 2016/17, 2017/18

a See general notes, item 3 on page 262. b In 2010 data of the Agricultural Census. c In 2015 – pigs as of the end of July. d Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horsesh, poultry, goat, rabbit, game; in post-slaughter warm weight. e Concerns respectively: 2009/10, 2014/15, 2016/17, 2017/18 farming year.

Tabl. 2 /210/.

POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a

Stan w czerwcu

AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa	SPECIFICATION
		Total	indywidualne	
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2010 ^b	909843	619199	TOTAL
	2015	837144	637206	
	2017	812920	629891	
	2018	824934	650502	
W dobrej kulturze rolnej		815560	644492	In good agricultural condition
Pod zasiewami		630408	483870	Sown area
Grunty ugorowane		21454	17446	Fallow land
Uprawy trwałe		9739	8786	Permanent crops
Ogrody przydomowe		517	516	Kitchen gardens
Łąki trwałe		130661	114228	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		22782	19646	Permanent pastures
Pozostałe		9375	6010	Other

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a By residence of the holder. b Data of the Agricultural Census 2010.

Tabl. 3 /211/.

GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a

Stan w czerwcu

FARMS BY AREA GROUPS^a

As of June

LATA YEARS	w tys. in thousands	Gospodarstwa Farms								Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
		o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more		
OGÓŁEM TOTAL											
2010 . . .	30,5	1,9	15,1	22,7	17,8	12,1	6,8	13,4	10,2	33,04	29,81
2017 . . .	29,4	0,3	4,1	7,0	4,8	4,3	1,8	3,6	3,5	29,37	27,61
2018 . . .	29,9	0,6	4,0	6,6	5,1	4,5	1,4	4,2	3,5	29,20	27,55
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE of which PRIVATE FARMS											
2010 . . .	30,1	1,9	15,3	23,0	18,1	12,2	6,9	13,5	9,1	22,1	20,59
2017 . . .	29,0	0,3	4,1	7,0	4,8	4,3	1,7	3,6	3,2	23,1	21,71
2018 . . .	29,6	0,6	4,0	6,6	5,1	4,5	1,4	4,2	3,2	23,37	22,01

a Patrz uwagi ogólne, ust 2 na str. 262; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a See general notes, item 2 on page 262; in 2010 data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years.

Tabl. 4 /212/.

DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms			
	rok poprzedni = 100			previous year = 100			
Produkcja globalna	95,7	96,5	96,9	94,7	98,3	94,8	Gross output
roślinna	85,3	96	92,3	80,6	98,8	91,3	crop
zwierzęca	116	97,3	105,4	120,4	97,4	102,1	animal
Produkcja końcowa	93,2	94,8	96,6	92,1	97,3	94,3	Final output
roślinna	77,2	93	90,2	70	97,3	89,3	crop
zwierzęca	116,5	97,3	105,3	120,9	97,4	102,1	animal
Produkcja towarowa	93,8	94,4	90,1	92,7	97,5	88,3	Market output
roślinna	82,5	91,8	86,6	78	95	84,8	crop
zwierzęca	108,9	97,8	94,7	109,3	100,4	93,8	animal

a Patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 11, na str. 23.a See general notes to *the Yearbook*, item 11 on page 23.

Tabl. 5 /213/.

STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2016	2017	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent			
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	59,0	63,8	61,7	Crop output
Zboża	25,8	29,4	30,6	Cereals
w tym zboża podstawowe	24,4	27,9	28,3	of which basic cereals
w tym: pszenica	14,0	16,2	15,9	of which: wheat
żyto	2,6	2,9	3,5	rye
jęczmień	3,5	3,4	3,5	barley
Ziemniaki	4,9	4,8	5,4	Potatoes
Przemysłowe	12,8	13,1	8,5	Industrial
w tym buraki cukrowe	2,1	1,7	3,0	of which sugar beets
Warzywa	3,1	2,9	2,8	Vegetables
Owoce	2,0	3,0	3,5	Fruit
Siano łąkowe	2,3	1,8	2,1	Meadow hay
Pozostałe	8,1	8,8	8,8	Other

a Patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 11 na str. 23.a See general notes to *the Yearbook*, item 11 on page 23.

Tabl. 5 /213/.

STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe ^{a)}) (dok.)STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices ^{a)}) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2016	2017	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent			
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)				
Produkcja zwierzęca	41,0	36,2	38,3	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	29,2	25,0	26,0	Animals for slaughter ^b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	1,8	1,5	1,6	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,1	0,0	calves
trzoda chlewna	12,0	6,2	7,5	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	15,3	17,1	16,8	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,2	0,6	1,9	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	5,4	6,2	4,5	Cows' milk
Jaja kurze	5,4	3,6	4,5	Hen eggs
Obornik	0,6	0,4	0,0	Manure
Pozostałe	0,2	0,4	1,4	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	50,2	53,7	54,6	Crop output
Zboża	23,9	29,4	31,4	Cereals
w tym zboża podstawowe	23,0	27,9	29,2	of which basic cereals
w tym: pszenica	14,5	15,4	17,4	of which: wheat
żyto	2,6	3,8	3,7	rye
jęczmień	3,4	3,7	3,4	barley
Ziemniaki	4,2	4,2	4,5	Potatoes
Przemysłowe	15,8	11,4	10,2	Industrial
w tym buraki cukrowe	2,4	2,6	3,7	of which sugar beets
Warzywa	2,9	3,0	2,5	Vegetables
Owoce	2,1	3,3	3,4	Fruit
Pozostałe	1,3	2,4	2,6	Other
Produkcja zwierzęca	49,8	46,3	45,4	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	37,4	33,7	33,0	Animals for slaughter ^b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	2,3	2,0	2,1	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,1	0,0	calves
trzoda chlewna	15,1	8,3	9,1	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	19,9	23,2	21,8	poultry
Mleko krowie	6,5	7,7	5,8	Cows' milk
Jaja kurze	5,7	4,3	5,3	Hen eggs
Pozostałe	0,2	0,6	1,3	Other

a Patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 11 na str. 23. b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.a See general notes to *the Yearbook*, item 11 on page 23. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

Tabl. 6 /214/.

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a

Stan w czerwcu

SOWN AREA^a

As of June

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2017	2018		CROPS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
w hektarach in hectares						
OGÓŁEM	660873	640067	626248	630408	483870	TOTAL
Zboża	425226	381565	408355	437447	341183	Cereals
zboża podstawowe	394119	353203	375775	392242	304591	basic cereals
pszenica	166762	164111	176430	173406	117527	wheat
żyto	69403	51966	64692	65211	57771	rye
jęczmień	60471	46280	45895	60810	45528	barley
owies	39469	21122	26471	33110	31360	oats
pszenżyto	58014	69724	62287	59705	52405	triticale
mieszkanki zbożowe	14678	7099	7513	16354	15849	cereal mixed
gryka, proso i pozostałe zbożowe	11665	12863	14988	13165	12360	buckwheat and millet
kukurydza na ziarno	4765	8399	10079	15686	8383	maize for grain
Strączkowe	12413	48780	21795	23668	18832	Pulses
konsumpcyjne	875	5707	4739	1811	1312	edible
pastewne ^b	11538	43073	16251	21857	17520	feed ^b
Ziemniaki	14899	11661	10503	15568	13867	Potatoes
Przemysłowe	130939	125332	120336	96050	61736	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	12102	9448	13491	14080	8965	sugar beets
oleiste	118789	115699	106845	81958	52764	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	116498	113302	104775	79963	50929	of which rape and agrimony
Pastewne	42853	60313	44422	36319	27936	Feed
w tym:						of which:
okopowe	297	337	239	307	306	root plants
kukurydza na paszę	9234	10732	11666	11037	6254	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c	34543	12416	20837	21356	20316	Other crops ^c

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. c Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b Including cereal and pulse mixed for grain. c Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

Tabl. 7 /215/.

ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW

SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2017	2018		CROPS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
ZBIORY w tonach PRODUCTION in tonnes						
Zboża	1861031	1817660	1782080	1423163	991241	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	1771728	1735066	1685162	1294838	909443	basic cereals
pszenica	908210	943030	918275	644216	383927	wheat
żyto	233487	211275	228029	201919	171580	rye
jęczmień	257661	210713	202940	182661	121571	barley
owies	133714	71012	79152	70528	65856	oats
pszenżyto	238657	299035	256766	195515	166510	triticale
mieszanki zbożowe	48528	23621	23034	36844	35789	cereal mixed
Ziemniaki	351671	357188	315902	406411	360542	Potatoes
Buraki cukrowe	555601	546339	855667	749238	485434	Sugar beets
Rzepak i rzepik	299937	341187	271328	175658	102075	Rape and agrimony
Siano łąkowe	427565	564290	559337	415211	369933	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	43,8	47,6	43,6	32,5	29,1	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	45	49,1	44,8	33,0	29,9	basic cereals
pszenica	54,5	57,5	52,0	37,2	32,7	wheat
żyto	33,6	40,7	35,2	31,0	29,7	rye
jęczmień	42,6	45,5	44,2	30,0	26,7	barley
owies	33,9	33,6	29,9	21,3	21,0	oats
pszenżyto	41,1	42,9	41,2	32,7	31,8	triticale
mieszanki zbożowe	33,1	33,3	30,7	22,5	22,6	cereal mixed
Ziemniaki	236	306	301	261	260	Potatoes
Buraki cukrowe	459	578	634	532	541	Sugar beets
Rzepak i rzepik	25,7	30,1	25,9	22,0	20,0	Rape and agrimony
Siano łąkowe	36,4	43,5	42,2	31,8	32,4	Meadow hay

Tabl. 8 /216/.

POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^aAREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2010	2015	2017	2018		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which priva- te farms	
POWIERZCHNIA ^b w ha – stan w czerwcu AREA ^b in ha – as of June						
OGÓŁEM	2921	2873	2856	2836	2482	TOTAL
Kapusta	579	589	456	462	460	Cabbages
Kalafior	136	128	86	86	86	Cauliflowers
Cebula	173	302	269	271	270	Onions
Marchew jadalna	534	576	553	550	544	Carrots
Buraki ćwikłowe	234	297	255	257	249	Beetroots
Ogórki	216	231	219	220	219	Cucumbers
Pomidory	64	22	41	48	48	Tomatoes
Pozostałe ^c	984	728	977	942	606	Other ^c
ZBIORY w tonach PRODUCTION in tonnes						
OGÓŁEM	83721	69782	70879	62109	60362	TOTAL
Kapusta	32630	22530	22023	18935	18925	Cabbages
Kalafior	2213	1844	1892	1675	1674	Cauliflowers
Cebula	3967	6104	5382	4539	4538	Onions
Marchew jadalna	18805	17534	17866	15505	15399	Carrots
Buraki ćwikłowe	8769	8745	9216	8045	7822	Beetroots
Ogórki	3382	3861	3857	3377	3376	Cucumbers
Pomidory	1026	401	778	695	695	Tomatoes
Pozostałe ^c	12929	8765	9864	9338	7934	Other ^c
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Kapusta	564	382	483	410	412	Cabbages
Kalafior	162	145	221	194	194	Cauliflowers
Cebula	230	202	200	167	168	Onions
Marchew jadalna	352	304	323	282	283	Carrots
Buraki ćwikłowe	374	295	361	313	314	Beetroots
Ogórki	157	167	176	154	154	Cucumbers
Pomidory	160	185	191	144	144	Tomatoes
Pozostałe ^c	131	120	101	99	131	Other ^c

a Łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2014 r. według położenia gruntów. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego, w pozostałych latach dane według szacunków. c Pietruszka, pory, seler, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a Including kitchen gardens; since 2014 by location of lands. b In 2010 data of the Agricultural Census, in other years data based on estimation. c Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

Tabl. 9 /217/.

POWIERZCHNIA I ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW^aAREA AND PRODUCTION OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which priva- te farms	

POWIERZCHNIA^b w ha – stan w czerwcu AREA^b in ha – as of June

OGÓŁEM	19806	11044	10171	10101	9915	TOTAL
Jablonie	7424	9531	8468	8394	8241	Apples
Grusze	266	171	169	171	164	Pears
Śliwy	317	213	210	209	208	Plums
Wiśnie	442	375	351	351	350	Cherries
Czereśnie	866	643	616	617	594	Sweet cherries
Pozostałe ^c	10490	110	357	358	358	Others ^c

ZBIORY^d w t PRODUCTION^d in t

OGÓŁEM	18094	34025	25841	44627	42091	TOTAL
Jabłka	15972	30439	23165	39322	36859	Apples
Gruszki	542	590	397	616	594	Pears
Śliwki	379	573	402	763	749	Plums
Wiśnie	434	764	386	870	862	Cherries
Czereśnie	684	1498	555	1315	1286	Sweet cherries
Pozostałe ^c	84	161	936	1742	1742	Others ^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 262. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego, w pozostałych latach dane według szacunków; do 2014 r. łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2015 r. jedynie uprawy w sadach. c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. d Od 2016 r. jedynie owoce zebrane w sadach.

a See general notes, item 4 on page 262. b In 2010 data of the Agricultural Census, in other years data based on estimation; up to 2014 including kitchen gardens; since 2015 orchards only. c Peaches, apricots, walnuts. d Since 2016 fruit harvested in orchards only.

Tabl. 10 /218/.

POWIERZCHNIA I ZBIORY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^aAREA AND PRODUCTION OF BERRY FRUIT^a

OWOCE	2010	2015	2017	2018		FRUIT
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^b w ha – stan w czerwcu AREA^b in ha – as of June

Truskawki ^c	1252	2035	2010	1950	1925	Strawberries ^c
Maliny ^d	1755	1461	1496	1497	1482	Raspberries ^d
Porzeczki	2174	1667	1617	1579	1578	Currants
Agrest	189	89	89	89	89	Gooseberries
Pozostałe ^e	1120	755	1519	2304	1899	Others ^e

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 262. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego, w pozostałych latach dane według szacunków; do 2014 r. łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2015 r. dla krzewów jedynie uprawy w sadach, dla truskawek nadal łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. c Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. d Łącznie z jeżyną bezkolcową. e Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

a See general notes, item 4, on page 262. b In 2010 data of the Agricultural Census in other years data based on estimation; up to 2014 including kitchen gardens; since 2015 for fruit bushes in orchard only, in case of strawberries area of cultivation in kitchen gardens is still included. c Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item "others". d Including thornless blackberry. e Chokeberry, highbush blueberry, vine, hazel and others.

Tabl. 10 /218/.

POWIERZCHNIA I ZBIORY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a (dok.)AREA AND PRODUCTION OF BERRY FRUIT^a (cont.)

OWOCE	2010	2015	2017	2018		FRUIT
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

ZBIORY^b W TONACH PRODUCTION^b IN TONNES

OGÓŁEM	14121	17548	17562	20826	18303	TOTAL
Truskawki ^c	4057	4560	4035	4464	4304	Strawberries ^c
Maliny ^d	2147	2986	3172	3551	3475	Raspberries ^d
Porzeczki	5187	5840	4858	6174	6174	Currants
Agrest	830	311	246	292	292	Gooseberries
Pozostałe ^e	1901	3851	5251	6346	4058	Others ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4, na str. 262. ^b Od 2016 r. jedynie owoce zebrane w sadach. ^c Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^d Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^e Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

^a See general notes, item 4, on page 262. ^b Since 2016 fruit harvested in orchards only. ^c Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item "others". ^d Including thornless blackberry. ^e Chokeberry, highbush blueberry, vine, hazel and others.

Tabl. 11 /219/.

BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE^a

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS AND SHEEP^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				

W SZTUKACH IN HEADS

Bydło	104289	102005	101157	110691	74859	74888	79095	78211	Cattle
w tym krowy	43197	40214	38880	41515	30733	28751	29979	31281	of which cows
Trzoda chlewna	380653	294722	284147	304202	223128	126149	103249	122713	Pigs
w tym lochy	39258	27686	28444	28149	17756	6264	5015	4696	of which sows
Owce	7696	4644	4894	5166	5998	3196	3317	3474	Sheep
w tym maciorki	4864	2553	2864	3313	4032	1473	1792	2300	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	149726	132318 ^b	129024 ^c	139681 ^c	101652	84793 ^b	83713 ^c	85938 ^c	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Do obliczeń przyjęto stan koni z 2013 r. ^c Do obliczeń przyjęto stan koni z 2016 r.

^a See general notes, item 3 on page 262; in 2010 data of the Agricultural Census. ^b For the calculation we use the horse stocks of 2013. ^c For the calculation we use the horse stocks of 2016.

Tabl. 11 /219/. **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE**^a (dok.)
 Stan w czerwcu
 CATTLE, PIGS AND SHEEP^a (cont.)
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
NA 100 HA UŻYTKÓW ROLNYCH W SZTUKACH PER 100 HA OF AGRICULTURAL LAND IN HEADS									
Bydło	11,5	12,2	12,4	13,4	12,1	11,8	12,6	12,0	Cattle
w tym krowy	4,7	4,8	4,8	5,0	5	4,5	4,8	4,8	of which cows
Trzoda chlewna	41,8	35,2	35	36,9	36	19,8	16,4	18,9	Pigs
w tym lochy	4,3	3,3	3,5	3,4	2,9	1,0	0,8	0,7	of which sows
Owce	0,8	0,6	0,6	0,6	1,0	0,5	0,5	0,5	Sheep
w tym maciorki	0,5	0,3	0,4	0,4	0,7	0,2	0,3	0,4	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	16,5	15,8 ^b	15,9 ^c	16,9 ^c	16,4	13,3 ^b	13,3 ^c	13,2 ^c	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Do obliczeń przyjęto stan koni z 2013 r. ^c Do obliczeń przyjęto stan koni z 2016 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a See general notes, item 3 on page 262; in 2010 data of the Agricultural Census. ^b For the calculation we use the horse stocks of 2013. ^c For the calculation we use the horse stocks of 2016.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

Tabl. 12 /220/. **DRÓB**^a
 Stan w czerwcu
 POULTRY^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	9994,8	5189,9	11828,1	12378,7	7048,4	Hens in thousand heads
w tym nioski	1895,7	1409,5	1431,8	1520,5	1259,2	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	42,8	21,6	38,1	38,7	8,0	Geese in thousand heads
Indyki w tys. szt.	179,9	78,0	194,8	198,6	160,4	Turkeys in thousand heads
Kaczki ^b w tys. szt.	124,8	88,3	74,1	83,4	83,4	Ducks ^b in thousand heads
Kury na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	1098,5	620,0	1455,0	1500,6	1083,4	Hens per 100 ha of agricultural land ^c in heads
w tym nioski	208,4	168,4	176,1	184,3	193,6	of which laying hens

^a W latach 2010 i 2015 w wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262.

^a In 2010 and 2015 more than 2 weeks. ^b Including other poultry. ^c See general notes, item 3 on page 262.

Tabl. 13 /221/.

PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a
 PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS						
Bydło (bez cieląt) . . .	21,6	16,8	13,8	18,8	9,0	Cattle (excluding calves)
Cielęta	3,4	2,9	0,3	-0,2	-0,2	Calves
Trzoda chlewna	662,9	342,8	350,9	264,8	117,1	Pigs
Owce	1,4	2,0	#	1,4	0,2	Sheep
Konie	0,1	0,2	#	0,0	0,0	Horses
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT						
Bydło (bez cieląt) . . .	12,1	10,2	9,2	11,7	5,4	Cattle (excluding calves)
Cielęta	0,3	0,3	0,1	-0,1	-0,1	Calves
Trzoda chlewna	80,8	50,4	53,8	43,2	22,4	Pigs
Owce	0,1	0,1	#	0,0	0,0	Sheep
Konie	0,1	0,1	#	0,0	0,0	Horses
Drób	127,0	165,7	155,9	184,2	65,5	Poultry
Kozy i króliki	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

Tabl. 14 /222/.

PRODUKCJA MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW^a
 PRODUCTION OF MEAT, FATS AND PLUCK^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	185,6	173,6	168,6	193,1	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	164,3	164,6	160,1	183,0	meat and fats
wołowe	5,6	5,2	4,8	6,0	beef
cielęce	0,4	0,2	0,0	0,0	veal
wieprzowe	62,2	39,3	41,9	33,7	pork
baranie	0,0	0,0	#	0,0	mutton
końskie	0,0	0,0	#	0,0	horseflesh
drobiowe	92,7	116,0	109,1	138,7	poultry
kozie i królicze ^b	3,4	3,8	4,2	4,6	goat and rabbit ^b
podroby	8,5	8,9	8,5	10,2	pluck

NA 1 HA UŻYTKÓW ROLNYCH^c w kg PER 1 HA OF AGRICULTURAL LAND^c in kg

OGÓŁEM . . . . . | 199,3 | 207,3 | 207,4 | 234,1 | TOTAL

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game. ^c See general notes, item 3 on page 262.

Tabl. 15 /223/. **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka: w milionach litrów	174,3	172,1	135,5	151,0	88,8	Milk production: in million litres
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l	19,2	20,6	16,7	18,3	13,7	per 100 ha agricultural land ^a in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4575	4376	3540	3718	2898	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w milionach sztuk	411,1	284,8	305,9	295,8	228,0	Eggs production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosiaki w szt.	232	206	241	206	201	Average annual number of eggs per laying-hen in units

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262.

a See general notes, item 3 on page 262.

Tabl. 16 /224/. **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach	2010 ^a 2013 2016	31021 . .	28899 . . In units
Powierzchnia użytków rolnych ^b na 1 ciągnik w ha	2010 ^a 2013 2016	29,3 . .	22,7 . . Agricultural land area ^b per tractor in ha

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262.

U w a g a . Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census. b See general notes, item 3 on page 262.

N o t e . Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

Tabl. 17 /225/. **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH
W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/2010 ^a	2015/2016	2016/2017	2017/2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W TONACH IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	117443	112142	109312	95244	66159	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	68870	66201	64547	54408	34913	nitrogenous
fosforowe	21580	17508	16466	15015	11129	phosphatic
potasowe	26993	28433	28300	25821	20116	potassic
Nawozy wapniowe ^c	63000	55168	62361	36303	24852	Lime fertilizers ^c

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Data of the Agricultural Census 2010. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

Tabl. 17 /225/.

**ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH (dok.)
W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**

CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/2010 ^a	2015/2016	2016/2017	2017/2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	129,1	131,9	134,5	115,5	101,7	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	75,7	77,8	79,4	66,0	53,7	nitrogenous
fosforowe	23,7	20,6	20,3	18,2	17,1	phosphatic
potasowe	29,7	33,4	34,8	31,3	30,9	potassic
Nawozy wapniowe ^c	69,2	64,9	76,7	44,0	38,2	Lime fertilizers ^c

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262.

a Data of the Agricultural Census 2010. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime. d See general notes, item 3 on page 262.

Tabl. 18 /226/.

**WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH
(ceny bieżące^a)**

VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT
(current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2017	2018		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	

W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND PLN

OGÓŁEM	2008,7	2250,2	2217,2	2201,4	1255,9	TOTAL
Produkty roślinne . .	1039,0	1194,4	1159,8	1118,3	812,9	Products crop
w tym:						of which:
Zboża	551262	723726	792186	727589	551200	Cereals
w tym zboża podsta- wowe	542267	698279	765579	671411	526144	of which basic cereals
pszenica	369666	382339	500304	380632	278281	wheat
żyto	61777	105332	92112	92125	80851	rye
jęczmień	55367	70508	53119	57033	39876	barley
owies i mieszanki zbożowe	8467	13762	18194	13435	12100	oats and cereal mixed
pszenżyto	46991	126338	101850	128186	115037	triticale
w tym zboża konsum- pcyjne i paszowe	550560	713644	789720	724964	550926	of which consumer and for feeds ce- reals
w tym zboża podsta- wowe	541566	688211	763135	668957	525869	of which basic cereals
pszenica	369491	380955	499722	380539	278281	wheat
żyto	61452	102476	91568	90142	80844	rye
jęczmień	55280	68545	52816	56792	39676	barley
owies i mieszanki zbożowe	8422	12715	18048	13366	12031	oats and cereal mixed
pszenżyto	46921	123519	100981	128120	115037	triticale

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.
a Paid to suppliers; excluding VAT.

Tabl. 18 /226/.

WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH
(ceny bieżące^a) (dok.)VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT
(current prices^a) (cont.)

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2017	2018		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	

W TYSIĄCACH ZŁOTYCH (dok) IN THOUSAND PLN (cont.)

Strączkowe konsumpcyjne ^b	–	–	754	42	42	Edible pulses ^b
Ziemniaki	28462	33742	42770	41950	41101	Potatoes
Buraki cukrowe	57871	73629	92685	97041	62917	Sugar beets
Rzepak i rzepik	355031	285819	157119	149944	96202	Rape and turnip rape
Warzywa	8933	5568	11092	11244	10803	Vegetables
Owoce	23624	42490	36610	74602	42146	Fruit
Produkty zwierzęce	969,7	1055,8	1057,4	1083,1	443,0	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	720207	857093	832276	888484	350663	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	46504	51963	47388	64905	34272	cattle (excluding calves)
cielęta	1574	1712	901	445	53	calves
trzoda chlewna	276822	223714	244725	173423	76624	pigs
owce	19	11	115	39	24	sheep
konie	115	636	7	11	11	horses
drób	395174	579058	539141	649662	239680	poultry
Mleko krowie	163653	176030	186605	167852	86219	Cow milk
Jaja kurze konsumpcyjne	12708	14432	20151	14583	358	Consumer hen's eggs

NA 1 HA UŻYTKÓW ROLNYCH^d w zł PER 1 HA OF AGRICULTURAL LAND^d in PLN

OGÓŁEM	2208	2688	2727	2669	1931	TOTAL
Produkty: roślinne	1142	1427	1427	1356	1250	Products: crop
zwierzęce	1066	1261	1301	1313	681	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej. d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262.

a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight. d See general notes, item 3 on page 262.

Tabl. 19 /227/.

SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2017	2018		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
Zboża w t	1032167	1147504	1277414	1052598	808246	Cereals in t
w tym zboża podstawowe	1019677	1103698	1225078	971670	768100	of which basic cereals
pszenica	633058	546485	755587	526572	386221	wheat
żyto	142071	197943	169150	143776	128333	rye
jęczmień	117769	118760	92812	87915	62306	barley
owies i mieszanki zbożowe	24825	27358	35564	24737	22209	oats and cereal mixed
pszenżyto	101954	213152	171965	188670	169031	triticale

Tabl. 19 /227/.

SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)

PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2017	2018		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
Zboża w t (dok.)						Cereals in tonnes (cont.)
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	1031315	1129268	1274770	1051809	807918	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	1018825	1085477	1222435	970890	767772	of which basic cereals
pszenica	632846	544473	755017	526501	386221	wheat
żyto	141753	192246	168940	143451	128329	rye
jęczmień	117639	115356	92391	87638	62055	barley
owies i mieszanki zbożowe	24692	25305	35341	24664	22136	oats and cereal mixed
pszenżyto	101895	208097	170746	188636	169031	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	–	–	947	54	54	Edible pulses ^a in tonnes
Ziemniaki w t	115287	117266	145501	134583	133779	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	498723	614613	833598	750012	486208	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	286452	190726	99145	95312	61367	Rape and agrimony in tonnes
Warzywa w t	8636	4581	8568	6682	6269	Vegetables in tonnes
Owoce w t	9388	9472	6777	12081	10022	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^b w t	200683	223896	210097	230271	86418	Animals for slaughter ^b in tonnes
bydło (bez cieląt)	10005	8990	7107	8593	4334	cattle (excluding calves)
cielęta	175	182	124	57	8	calves
trzoda chlewna	70734	49975	47386	38491	17513	pigs
owce	4	1	19	6	3	sheep
konie	21	91	1	1	1	horses
drób	119744	164657	155460	183123	64559	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	144345	159006	149533	172393	64424	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in tonnes
Mleko krowie w tys. l	148164	153203	133090	124850	63988	Cow milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. sztuk.	44500	46040	45578	41878	1239	Consumer hen's eggs in thousand units

a Bez materiału siewnego. b W wadze żywej. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

Tabl. 20 /228/. **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekolo- gicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekolo- gicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2010	1312	61491	1061	36532
2015	2843	103698	200	11189
2017	1746	66568	419	21052
2018	1553	65985	507	26907

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo Hunting

Tabl. 21 /229/. **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE**^a
Stan w dniu 10 marca
MAJOR GAME SPECIES^a
As of 10th March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010	2015	2017	2018	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	14	57	81	81	Moose
Daniele	2185	3100	3128	2949	Fallow deer
Muflony	24	194	168	172	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	23,3	31,5	48,8	48,2	Deer
Sarny	85,5	94,6	96,4	92,1	Roe deer
Dziki	34,6	36,3	26,5	10,9	Wild boars
Lisy	12,9	15,5	15,3	14,3	Foxes
Zające	14,9	19,6	19,6	17,3	Hares
Bażanty	12,2	9,1	8,7	7,9	Pheasants
Kuropatwy	11,1	8,4	6,8	5,9	Partridges

^a Dane szacunkowe; do 2011 r. nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data; until 2011 excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency, the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

Tabl. 22 /230/. **ODSTRZAŁ WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**^a
SHOOT OF MAIN GAME SPECIES^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2017/18	2018/19	GAME SPECIES
Jelenie	8115	16428	18494	18502	Deer
Daniele	546	951	975	799	Fallow deer
Sarny	19705	21573	20750	20153	Roe deer

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1st April of a given year to 31st March of the following year. ^b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Tabl. 22 /230/. **ODSTRZAŁ WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a** (dok.)
SHOOT OF MAIN GAME SPECIES^a (cont.)

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2017/18	2018/19	GAME SPECIES
Dziki	36895	48733	51819	44012	Wild boars
Lisy	8557	9980	9282	8690	Foxes
Zające	9	4	2	–	Hares
Bażanty	1154	508	910	1283	Pheasants
Kuropatwy	50	10	–	–	Partridges

a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.
b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych (do roku łowieckiego 2011/12), Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data concern the hunting economic year defined from 1st April of a given year to 31st March of the following year. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency (until the hunting year 2011/12), the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association. d Data grouped according to the seat of member of hunting club.

Tabl. 23 /231/. **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**
Stan w dniu 10 marca
CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS
As of 10th March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	143	149	149	149	number ^a
członkowie ^b	5535	8359	8528	8641	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	264	268	268	268	number
powierzchnia w tys. ha . . .	1827,9	1885,8	1886,2	1885,9	area in thousand hectares
w tym na gruntach leśnych	683,5	730,0	743,0	742,6	of which on forest land

a Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. b Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.
Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data grouped according to the seat of hunting club. b Data grouped according to the seat of member of hunting club.
Source: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo Forestry

Tabl. 24 /232/. **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	828686	837561	839382	840586	TOTAL in ha
Lasy	804725	813848	815822	817085	Forests
Publiczne	789665	793471	794185	795315	Public
zalesione	781273	783312	782981	783549	wooded
niezalesione	8392	10159	11205	11765	non-wooded
własność Skarbu Państwa . .	785203	788879	789592	790616	owned by the State Treasury
zalesione	776865	778765	778438	778983	wooded
niezalesione	8338	10114	11154	11633	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	765757	770694	771479	772423	managed by the State Forests
zalesione	757632	760782	760436	760903	wooded
niezalesione	8125	9912	11043	11520	non-wooded
parki narodowe	8867	8871	8871	8871	national parks
zalesione	8825	8829	8829	8829	wooded
niezalesione	42	42	42	42	non-wooded
własność gmin ^a	4462	4450	4432	4537	owned by gmina ^a
zalesione	4408	4406	4381	4405	wooded
niezalesione	54	45	50	132	non-wooded
Prywatne	15060	20377	21637	21771	Private
zalesione	14653	19864	21051	21206	wooded
niezalesione	407	513	586	565	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	23961	23713	23560	23500	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	35,2	35,6	35,6	35,7	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	38,2	38,6	38,7	38,8	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a It also concerns gminas being cities with powiat status.

Uwaga do tablic 25 i 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2014-2018 przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej; dane nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach rocznika.

Note to tables 25 and 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2014-2018 by the Bureau for Forest Management and Geodesy; data are not strictly comparable with the data published in the previous editions of the Yearbook.

Tabl. 25 /233/. **POWIERZCHNIA LASÓW W 2018 R.**
FOREST AREAS IN 2018
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANU
BY AGE OF TREE STAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Total in ha	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesione Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands							w klasie odnowienia ^a i o budowie przerębowej in renewal class ^a with a troughfell construction
			w klasie wieku in age group							
			I (1–20 lat years)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	815825	98,2	14,6	15,8	27,1	15,6	12,6	10,1	2,4	
w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	771479	98,3	14,7	15,9	27,2	15,5	12,9	9,6	2,5	
Lasy prywatne . . . . . Private forests	21637	91,6	27,6	12,2	27,0	12,3	6,4	4,5	1,6	

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (PRZEWAŻAJĄCYCH) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES OF TREE STAND

GATUNKI DRZEW	Ogółem Total		W tym Of which		SPECIES OF TREES
			w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	lasy prywatne Private forests	
	w ha	in ha	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	815825	100,0	771479	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	539597	66,2	67,9	23,3	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	481758	59,1	60,5	19,7	pine
świerk	43404	5,3	5,6	1,6	spruce
jodła	–	–	–	–	fir
Drzewa liściaste	276228	33,8	32,1	76,7	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	76416	9,4	9,4	8,1	beech
dąb	55269	6,8	6,5	9,1	oak
grab	4309	0,5	0,4	3,1	hornbeam
brzoza	74587	9,1	9,1	17,2	birch
olsza	51455	6,3	5,5	22,7	alder
osika	3563	0,4	0,3	4,7	aspens

a Łącząc z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

Tabl. 26 /234/. **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU W 2018 R.**
 GROWING STOCK OF STANDING WOOD IN 2018
 A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANU
 BY AGE OF TREE STAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ Gross total timber in thousand m ³	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesione Of which wooded area in % of grand total area									
		razem total	drzewostany tree stands							w klasie odnowienia ^c i o budowie przełękowej in renewal class ^c with a throughfell construction	prze- stoje ^b -over trees ^b
			w klasie wieku in age group								
			I (1–20 lat years)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)			
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	243675,3	99,9	1,1	9,0	30,8	19,6	19,1	17,5	2,1	0,7	
w tym w zarządzie Lasów Państwowych . . . . . of which managed by the State Forests	230926,7	99,9	1,1	9,1	31,5	19,4	19,4	16,5	2,2	0,7	
Lasy prywatne . . . . . Private forests	3577,0	99,8	3,4	9,6	42,4	20,5	13,1	10,1	0,7	–	

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (PRZEWAŻAJĄCYCH) W DRZEWOSTANIE
 BY DOMINANT SPECIES OF TREE STAND

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a Gross ^a total timber		W tym Of which		SPECIES OF TREES
			w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w tys. m ³ in thous m ³	w odsetkach in percent			
OGÓŁEM	243675,3	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	173624,6	71,3	73,1	22,5	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	154911,9	63,6	65,0	22,1	pine
świerk	14290,6	5,9	6,2	0,4	spruce
jodła	–	–	–	–	fir
Drzewa liściaste	70050,7	28,7	26,9	77,5	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	21205,6	8,7	8,5	5,0	beech
dąb	14157,1	5,8	5,4	0,2	oak
grab	1086,3	0,4	0,4	4,5	hornbeam
brzoza	15444,6	6,3	6,3	18,5	birch
olsza	14849,7	6,1	5,4	30,0	alder
osika	688,1	0,3	0,2	4,4	aspens

a W korze. b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębnością. c Łącznie z klasą do odnowienia.
 Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.
 a Overbark. b Trees not felled in the assumed throughfell order. c Including regeneration class.
 Source: data of the Directorate General of the State Forests.

Tabl. 27 /235/.

ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE

RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	291	220	215	207	207	207	–	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia	4580	5720	5982	5943	5868	5866	75	Renewals and afforestations
odnowienia	4239	5406	5768	5781	5744	5743	37	renewals
sztuczne	3998	4955	5372	5265	5244	5242	21	artificial
zrębów ^b	3954	4880	5260	5226	5207	5206	19	felling sites ^b
halizn i płazowin	45	75	111	39	37	36	2	blanks and irregularly stocked open stands
naturalne	241	451	396	516	501	501	15	natural
zalesienia ^c	341	314	214	162	123	123	39	afforestations ^c
Poprawki i uzupełnienia ^d	648	317	338	319	319	319	–	Corrections and supplements ^d
Pielęgnowanie ^e	29066	36590	35902	31019	30971	30965	48	Tending ^e
w tym:								of which:
upraw ^f	19840	26885	26757	22512	22464	22458	48	crops ^f
młodników	9043	9632	9125	8487	8487	8487	–	greenwoods
wprowadzanie podsztytów ^g	83	6	5	20	20	20	–	introduction of undergrowth ^g
Melioracje	6570	8294	8038	8762	8762	8762	–	Drainage

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. f W lasach prywatnych łącznie z pielęgnowaniem młodników. g Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Including renewals protected by tree stands. c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. f In private forests including greenwoods tending. g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

Tabl. 28 /236/. **POZYSKANIE DREWNA^a**
 REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018				SPECIFICATION
				ogółem grand total	las publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
OGÓŁEM w dam³	3936,3	4653,5	4818,4	4821,8	4814,8	4814,4	7,0	TOTAL in dam³
Grubizna	3639,9	4375,4	4607,2	4614,3	4607,3	4606,9	7,0	Timber
Grubizna iglasta	2630,6	3197,4	3440,3	3388,7	3385,4	3385,4	3,3	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	1072,9	1328,7	1390,0	1414,8	1414,0	1414,0	0,8	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	1437,5	1726,0	1938,6	1879,6	1878,2	1878,2	1,5	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	1009,2	1178,0	1166,9	1225,6	1221,8	1221,5	3,8	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	297,3	313,3	304,2	304,9	304,3	304,1	0,6	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	593,9	680,0	667,6	736,4	735,1	735,0	1,4	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymia- rowe^b	296,5	278,1	211,2	207,5	207,5	207,5	-	Slash^b
Do przerobu przem- ysłowego	107,6	65,5	56,0	41,6	41,6	41,6	-	Slash for industrial uses
Opałowe	188,9	212,6	155,2	165,9	165,9	165,9	-	Slash for fuel
Grubizna na 100 ha powierzchni lasów w m³	452,3	537,6	564,7	564,7	579,3	582,7	32,3	Timber per 100 ha of forest areas in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. b Wyłącznie w lasach publicznych.

U w a g a. Dla prezentowanych lat nie pozyskano karpiny.

a Excluding logging (large timber) from plantings. b Exclusively in public forests.

Note. For presented years the stump wood wasn't gained.

 Tabl. 29 /237/. **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN^a**
 TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywatnych of which on private land	
Sadzenie w szt.: drzew	30996	67789	16339	10957	1739	Plantings in units of: trees bushes
krzewów	46360	22169	7614	3634	1653	
Pozyskanie drewna (grubi- zny) ^a w m ³						Removals (timber) ^a in m ³
grubizna iglasta	5367	21106	13969	6505	1765	coniferous
w tym drewno wielko- wymiarowe ogólnego przeznaczenia	3925	11442	5282	3448	971	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	108634	46382	41266	22100	6289	non-coniferous
w tym drewno wielko- wymiarowe ogólnego przeznaczenia	49856	16800	16029	7649	2201	of which large-size general purpose wood

a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

Tabl. 30 /238/. **POŻARY W LASACH**^a
FOREST FIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Požary	235	346	67	485	Number of fires
w tym: podpalenia	115	147	31	141	of which: arcons
nieostrożność dorosłych	60	68	16	113	negligence adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	89,0	47,7	8,7	226,4	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	48,6	16,6	4,2	28,6	of which: arcons
nieostrożność dorosłych	29,8	7,5	2,5	118,4	negligence adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,37	0,14	0,13 ^b	0,47	Average forest areas burned by fire in ha

a Łącznie z pożarami ugaszonymi bez udziału jednostek straży pożarnej. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Instytutu Badawczego Leśnictwa.

a Including fires extinguished without the participation of fire service units. b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

Source: data of the Main Office of the State Fire Service and the Forest Research Institute.